Prima instanţă: Judecătoria Chișinău (sediul Râșcani) judecător Mitrofan Livia

Dosarul nr. 3a-76/26
2-24083300-02-3a-21012026

D E C I Z I E

9 iunie 2026 municipiul Chişinău

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ
al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Centru

În componenţa:
Preşedintelui completului, judecătorul Mîra Ghenadie
Judecătorilor Bostan Angela și Ghedrovici Nicolae
Grefier Goncear Violeta

examinând, în ședință publică, cererea de apel depusă de Crețu Galina împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Râșcani) din 19 noiembrie 2025, adoptată în cauza de contencios administrativ intentată la acțiunea depusă de Crețu Galina către Comisia de Licențiere a Activității Notariale cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil și obligarea emiterii unui act administrativ individual favorabil,

A C O N S T A T A T :

Circumstanțele cauzei:

La 29 iulie 2024, Crețu Galina s-a adresat cu acțiune în contencios administrativ către Comisia de Licențiere a Activității Notariale, prin care a solicitat anularea Deciziei Comisiei de Licențiere a Activității Notariale nr. PS29 din data de 11 iunie 2024 privind nepromovarea examenului de calificare de către candidatul Galina Crețu ca fiind ilegală și obligarea Comisiei de Licențiere a Activității Notariale la emiterea actului administrativ individual favorabil, sub forma Deciziei de promovare a candidatului Crețu Galina cu o notă pentru proba scrisă egală cu „11,00” conform aprecierii Comisiei de contestație.

În motivarea acțiunii, reclamanta a indicat că, prin Hotărârea nr. 2 din 2 mai 2024, Comisia de licențiere a activității notariale a stabilit desfășurarea probei scrise a examenului de calificare în profesia de notar pentru data de 5 iunie 2024, iar prin

Hotărârea nr. 1 din 30 mai 2024 a admis candidații la participarea la această probă. A relatat că s-a prezentat la examenul desfășurat în incinta Ministerului Justiției, unde subiectele au fost afișate pe un ecran, iar condițiile de rezolvare au fost comunicate oral.

A menționat că, în urma evaluării lucrării sale, Comisia de licențiere a emis Decizia nr. PS29 din 11 iunie 2024 privind nepromovarea examenului, comunicată la 14 iunie 2024. Potrivit acesteia, pentru răspunsurile la primul și al doilea subiect i-au fost acordate câte 3 puncte, iar pentru răspunsul la al treilea subiect – 2 puncte, punctajul total fiind de 8. Considerând că rezultatul nu reflecta nivelul cunoștințelor și corectitudinea răspunsurilor sale, la 17 iunie 2024 a depus o contestație.

Reclamanta a relatat că, prin Hotărârea nr. 1 din 27 iunie 2024, Comisia de contestație a majorat punctajul lucrării sale de la 8 la 11, însă a menținut decizia de nepromovare, invocând obținerea, la unul dintre subiecte, a unei note mai mici de 3. În opinia sa, majorarea punctajului cu 37,5% confirma existența unor deficiențe substanțiale în evaluarea inițială și justifica reexaminarea rezultatului privind nepromovarea probei scrise.

A susținut că, la 1 iulie 2024, s-a prezentat la Ministerul Justiției, sperând că membrii Comisiei de licențiere vor ține cont de rezultatul reevaluării și o vor admite la proba verbală. În aceeași zi, a solicitat revizuirea repetată a lucrării și a punctajului acordat, precum și admiterea la etapa a doua a examenului, însă cererea nu a fost examinată în ziua respectivă. Ulterior, la 9 iulie 2024, a depus o cerere prealabilă prin care a solicitat anularea deciziei de nepromovare, reevaluarea obiectivă a lucrării și emiterea unei decizii de promovare a probei scrise cu nota 11,00. Prin răspunsul vicepreședintelui Comisiei de licențiere din 24 iulie 2024, atât solicitarea din 1 iulie 2024, cât și cererea prealabilă din 9 iulie 2024 au fost lăsate fără examinare.

Referitor la procedura de contestare, reclamanta a susținut că trebuie delimitată competența Comisiei de contestație de competența Comisiei de licențiere. În viziunea sa, Comisia de contestație este competentă să reevalueze răspunsurile și să examineze criticile privind organizarea și desfășurarea examenului, însă nu dispune de competența de a anula actul administrativ individual de nepromovare. A considerat că reevaluarea lucrării nu constituie, prin ea însăși, un remediu administrativ complet, atât timp cât actul de nepromovare rămâne în vigoare, iar autoritatea emitentă refuză să examineze cererea de anulare a acestuia.

În acest context, a invocat art. 21 alin. (3) și (7) din Legea nr. 69/2016 cu privire la organizarea activității notarilor, susținând că stabilirea, prin ordinul ministrului justiției, a modului de desfășurare a examenului și de contestare a rezultatelor nu permite derogarea de la normele legislative privind procedura prealabilă și accesul la instanța de judecată. A argumentat că Regulamentul aprobat prin Ordinul ministrului justiției nr. 631/2017 reprezintă un act normativ subordonat

legii, care nu poate restrânge garanțiile prevăzute de Codul administrativ, de Constituție și de tratatele internaționale.

Reclamanta a susținut că, în lipsa unei excepții stabilite prin lege, procedura prealabilă trebuia respectată, iar cererea sa din 9 iulie 2024 urma să fie examinată de autoritatea emitentă.

Cu privire la evaluarea lucrărilor, reclamanta a invocat existența unor deficiențe care, în opinia sa, depășeau cazul individual și afectau întreaga sesiune de examen. A subliniat că punctajele mai multor candidați au fost majorate în urma contestațiilor: pentru Marinescu Galina - de la 10 la 11, pentru Drăgan Ludmila - de la 10 la 13, pentru Corneiciuc Serghei - de la 5 la 7, pentru Macar Lucia - de la 7 la 13, iar pentru Chește Sergiu - de la 10 la 14,8. A apreciat că amploarea acestor modificări, inclusiv majorarea punctajului propriei lucrări, ridica îndoieli serioase asupra obiectivității și corectitudinii evaluării inițiale.

A mai subliniat că interdicția diminuării notei în cadrul examinării contestației nu permitea identificarea întregii dimensiuni a eventualelor erori de evaluare. În opinia sa, diferențele dintre punctajele acordate de cele două comisii nu puteau fi tratate drept simple inadvertențe, ci indicau necesitatea unei verificări efective a modului de apreciere a lucrărilor și a respectării principiilor egalității de tratament, transparenței și imparțialității.

Totodată, reclamanta a invocat tratamentul diferențiat aplicat candidaților, referindu-se în special la reevaluarea lucrării scrise a candidatului Chește Sergiu prin Hotărârea Comisiei de contestație din 17 iulie 2024. A susținut că această reevaluare a fost efectuată ulterior termenului de trei zile prevăzut pentru contestarea deciziei de nepromovare, în timp ce solicitarea sa de reexaminare repetată nu a fost examinată. A considerat că această situație demonstra aplicarea neuniformă a regulilor de contestare și impunea verificarea egalității de tratament între participanții la examen.

Reclamanta a criticat și caracterul uniform al notelor acordate de membrii Comisiei de licențiere. A afirmat că punctajele întregi, fără fracțiuni, atribuite candidaților și identitatea notelor acordate de evaluatori pentru aceeași lucrare ridicau suspiciuni privind realizarea unei evaluări individuale și independente. În cazul său, acordarea acelorași note pentru fiecare subiect de către membrii comisiei ar indica, în opinia sa, o apreciere superficială, care nu reflecta contribuția profesională proprie a fiecărui evaluator.

A susținut că nu i-au fost explicate suficient criteriile de verificare a lucrării, baremul de evaluare și motivele concrete pentru care răspunsurile sale nu au fost considerate suficiente pentru promovare. A invocat lipsa fișelor de examinare a răspunsurilor cu indicarea și justificarea calificativelor, precum și lipsa unor criterii clare și accesibile de apreciere a lucrării scrise. În opinia sa, aceste împrejurări plasau candidații într-o situație de incertitudine și permiteau exercitarea unei marje excesive de apreciere.

Referitor la conținutul propriei lucrări, reclamanta a afirmat că răspunsurile sale demonstrau un nivel suficient al cunoștințelor teoretice și al abilităților practice necesare exercitării profesiei. A relatat că, pentru actele notariale solicitate, a identificat destinatarii, părțile implicate, denumirea actului, circumstanțele de fapt și cadrul juridic relevant, propunând soluțiile pe care le considera corespunzătoare situațiilor prezentate. A susținut că, în lipsa unei forme unice prestabilite de legiuitor pentru actele respective, modalitatea de redactare aleasă nu putea justifica, prin ea însăși, aprecierea negativă a răspunsurilor.

În privința organizării probei scrise, reclamanta a invocat că unul dintre subiectele extrase inițial a fost ulterior schimbat de membrul responsabil al Comisiei de licențiere, deși ea a protestat împotriva acestei intervenții. A considerat că modificarea unui subiect după selectarea aleatorie afecta previzibilitatea, transparența și imparțialitatea examenului și ridica îndoieli asupra respectării procedurii regulamentare.

A argumentat reclamanta că dreptul discreționar al Comisiei de licențiere nu este nelimitat și trebuie exercitat pe baza unor circumstanțe obiective, cu respectarea scopului legii, a proporționalității și a egalității de tratament. În opinia sa, controlul judecătoresc trebuia să cuprindă atât legalitatea procedurii, cât și verificarea motivării, a imparțialității, a cercetării complete a situației de fapt și a respectării limitelor dreptului discreționar. A precizat că instanța este chemată să verifice aceste aspecte fără a substitui comisia în aprecierea propriu-zisă a cunoștințelor profesionale.

De asemenea, a exprimat dezacordul cu calificarea hotărârilor privind aprobarea rezultatelor probelor examenului drept simple operațiuni administrative, susținând că acestea produc efecte juridice asupra candidaților și trebuie examinate prin prisma garanțiilor de contestare prevăzute de legislația administrativă. A arătat că noțiunea de contestație trebuie interpretată în concordanță cu instituția soluționării prejudiciare a litigiilor administrative și cu exigențele unui remediu efectiv.

În concluzie, reclamanta a susținut că deficiențele de organizare, evaluare și motivare invocate afectau legalitatea deciziei de nepromovare. A considerat că punctajul de 11,00 acordat de Comisia de contestație trebuia valorificat prin emiterea unei decizii favorabile de promovare a probei scrise, solicitând admiterea acțiunii în sensul formulat.

În drept, reclamanta și-a întemeiat pretențiile pe prevederile art. 1 alin. (2) și (3), art. 2 alin. (2), art. 3, art. 4, art. 16, art. 19, art. 120 alin. (1) lit. h), art. 124, art. 141 alin. (1) și art. 208 alin. (1) din Codul administrativ, art. 21 alin. (3) și (7) din Legea nr. 69/2016 cu privire la organizarea activității notarilor, art. 1, art. 8 alin. (1) și art. 9 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, art. 6, art. 20, art. 53 alin. (1), art. 60 alin. (1) și art. 61 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova, art. 6 § 1, art. 8 și art. 13 din Convenția europeană a drepturilor omului, art. 2 paragraful 3

din Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice, precum și pe dispozițiile Regulamentului privind modul de desfășurare a examenului de calificare în profesia de notar și de contestare a rezultatelor acestuia, aprobat prin Ordinul ministrului justiției nr. 631/2017.

Soluția instanței de fond:

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 19 noiembrie 2025, s-a respins ca neîntemeiată acțiunea de contencios administrativ înaintată de Crețu Galina către Comisia de Licențiere a Activității Notariale, având ca obiect anularea actului administrativ individual defavorabil și obligarea emiterii unui act administrativ individual favorabil.

Calea de atac exercitată:

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 12 decembrie 2025, Crețu Galina a declarat apel, solicitând casarea integrală a hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Râșcani) din 19 noiembrie 2025, cu emiterea unei noi decizii prin care să fie admisă acțiunea înaintată de Crețu Galina, în sensul declarat.

În motivarea apelului, partea apelantă a indicat că hotărârea primei instanțe este ilegală și neîntemeiată, întrucât instanța nu a exercitat un control efectiv asupra activității administrative contestate, a ignorat circumstanțele relevante ale cauzei și a validat conduita pretins arbitrară și neunitară a Comisiei de licențiere a activității notariale.

A reiterat că, în urma participării la proba scrisă a examenului de calificare în profesia de notar din 5 iunie 2024, lucrarea sa a fost evaluată inițial cu 8 puncte, fiind declarată nepromovată prin Decizia nr. PS29 din 11 iunie 2024. Ulterior, ca urmare a contestației depuse la 17 iunie 2024, Comisia de contestație a reevaluat lucrarea și, prin Hotărârea nr. 1 din 27 iunie 2024, a majorat punctajul la 11. Apelanta a susținut că această majorare, reprezentând o creștere de 37,5% față de punctajul inițial, demonstra existența unei erori substanțiale de evaluare, care depășea o simplă marjă de apreciere profesională.

În acest context, a argumentat că menținerea nepromovării, în pofida acordării unui punctaj total de 11, superior pragului de 10 pentru proba scrisă, era nerezonabilă și constituia o exercitare abuzivă a dreptului discreționar. Invocând art. 16 alin. (2) din Codul administrativ, a arătat că marja de apreciere a autorității nu permite desfășurarea unei activități administrative arbitrare, iar diferența dintre evaluarea inițială și cea realizată în cadrul contestației impunea verificarea temeiniciei și rezonabilității deciziei de nepromovare.

Apelanta a făcut referire la jurisprudența Curții Constituționale privind accesul în profesia de avocat, pe care a considerat-o aplicabilă, mutatis mutandis, accesului în profesia de notar. A susținut că instanța de contencios administrativ trebuie să verifice standardul rezonabilității și nu poate manifesta deferență față de o apreciere

atât de eronată încât menținerea acesteia nu ar putea fi justificată. În opinia sa, amploarea modificării punctajului constituia o dovadă a caracterului arbitrar și irațional al evaluării inițiale.

Totodată, a invocat art. 22 alin. (1) din Codul administrativ, susținând că diferența de 37,5% dintre cele două evaluări releva neîndeplinirea obligației autorității de a cerceta complet și obiectiv situația de fapt. A considerat că evaluarea inițială a lucrării sale fusese superficială și lipsită de diligență, iar deficiențele constatate nu reprezentau un caz izolat, ci afectau procesul de evaluare în ansamblu.

Referitor la modalitatea de notare, apelanta a arătat că punctajele inițiale de 3, 3 și 2 au fost acordate identic de toți cei șase membri ai Comisiei de licențiere. A apreciat că această uniformitate sugera o evaluare colectivă și formală, contrară obligației fiecărui membru de a aprecia individual răspunsurile și de a consemna notele în borderoul de notare, conform pct. 52 din Regulamentul privind modul de desfășurare a examenului de calificare în profesia de notar și de contestare a rezultatelor acestuia. A susținut, de asemenea, că autoritatea nu a prezentat instanței borderourile individuale de notare, invocând, în acest sens, obligația de motivare prevăzută de art. 31 din Codul administrativ.

Un alt motiv de apel a vizat pretinsa încălcare a principiului egalității de tratament. Apelanta a menționat că, prin răspunsul din 24 iulie 2024, Comisia de licențiere a lăsat fără examinare cererea sa prealabilă din 9 iulie 2024, motivând posibilitatea contestării directe a actului în instanța de contencios administrativ. În același timp, în cadrul aceleiași sesiuni de examen, autoritatea ar fi intervenit asupra rezultatelor altor candidați, prin revocarea sau anularea unor acte anterior emise.

În particular, a invocat revocarea unei decizii de nepromovare în cazul candidatei Drăgan Ludmila, prin hotărârea din 2 august 2024, susținând că autoritatea demonstrase astfel că dispunea de competența de a interveni asupra propriilor acte administrative. A făcut referire la art. 146 alin. (1) lit. c) din Codul administrativ și a argumentat că, în situația sa, deși exista un viciu de evaluare comparabil, cererea prealabilă nu fusese examinată. În opinia apelantei, această diferență de tratament nu avea o justificare obiectivă și contravenea art. 23 alin. (2) din Codul administrativ.

De asemenea, a menționat că, prin Hotărârea nr. 1 din 8 august 2024, Comisia de licențiere a anulat parțial rezultatele examenului în privința candidaților Chește Sergiu, Macar Lucia, Drăgan Ludmila și Marinescu Galina, invocând vicii ale activității Comisiei de contestație care afectau legalitatea eventualei hotărâri de aprobare a tuturor rezultatelor examenului. Apelanta a susținut că, dacă deficiențele aveau un caracter sistemic, intervenția autorității doar în privința unui grup restrâns de candidați, fără soluționarea situației sale, reprezenta un tratament discriminatoriu, contrar art. 14 din Convenția europeană a drepturilor omului.

În continuare, a invocat încălcarea principiului securității juridice, arătând că aplicarea unor soluții diferite - revocarea, lăsarea fără examinare a solicitărilor și

anularea rezultatelor în cadrul aceleiași sesiuni de examen demonstra lipsa unei conduite administrative previzibile și coerente. Prin raportare la art. 30 alin. (2) din Codul administrativ, a susținut că autoritatea nu restabilise ordinea de drept, ci accentuase incertitudinea privind rezultatele examenului și afectase încrederea în integritatea procedurii de acces în profesie.

Apelanta a criticat hotărârea primei instanțe și din perspectiva dreptului la un remediu efectiv. Invocând art. 53 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova, a susținut că persoana vătămată de o autoritate publică este îndreptățită să obțină recunoașterea dreptului pretins și anularea actului ilegal. În opinia sa, remediul efectiv pentru corectarea evaluării inițiale consta în anularea Deciziei nr. PS29 și obligarea Comisiei de licențiere să recunoască punctajul de 11,00, cu admiterea sa la proba verbală.

Prin raportare la art. 13 din Convenția europeană a drepturilor omului, a argumentat că litigiul privind rezultatul examenului, care condiționează accesul la profesie, impunea un control judecătoresc efectiv și substanțial. A afirmat că, în fața unei hotărâri nerezonabile a comisiei de licențiere, instanța trebuia să exercite un control deplin, în fapt și în drept, asupra aspectelor procedurale și substanțiale contestate. A considerat că respingerea acțiunii perpetua refuzul autorității de a-i oferi o reparație reală și lăsa nesancționate deficiențele evaluării.

În susținerea apelului, a invocat și Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr. 1-72/2024 din 28 februarie 2024 privind revocarea rezultatelor concursului pentru funcția de Procuror General. A indicat că, în acel caz, discrepanța majoră dintre punctajele acordate de un evaluator și aprecierea nerezonabilă au fost considerate suficiente pentru intervenția asupra rezultatelor concursului. Prin comparație, a susținut că majorarea punctajului propriei lucrări cu 37,5%, alături de ceea ce a calificat drept o marjă medie de eroare de 41,86% la nivelul lucrărilor contestate în aceeași sesiune, demonstra caracterul arbitrar al evaluării realizate de Comisia de licențiere.

Totodată, apelanta a făcut referire la hotărârile judecătorești pronunțate în cauzele candidaților Cheșcu Sergiu și Marinescu Galina, despre care a afirmat că au anulat Hotărârea Comisiei de licențiere nr. 1 din 8 august 2024 în părțile care îi vizau. Potrivit susținerilor sale, instanțele ar fi reținut lipsa unei norme regulamentare care să permită anularea parțială a rezultatelor examenului, precum și încălcarea principiilor proporționalității și legalității. A considerat că aceste soluții confirmau caracterul nelegal al conduitei administrative invocate în prezenta cauză.

În concluzie, apelanta a susținut că prima instanță nu a apreciat corespunzător împrejurările referitoare la corectarea punctajului, aplicarea neunitară a remediilor administrative și efectele pretinselor vicii ale examenului. A solicitat casarea integrală a hotărârii contestate și emiterea unei noi decizii de admitere a acțiunii, prin anularea Deciziei nr. PS29 din 11 iunie 2024 și obligarea Comisiei de licențiere

a activității notariale să emită decizia de promovare a probei scrise cu nota 11,00, conform aprecierii Comisiei de contestație.

Poziția intimatului pe marginea apelului:

Respectând principiul contradictorialității, în conformitate cu prevederile art. 38 din Codul administrativ, participanților la proces li s-a oferit posibilitatea de a-și expune punctul de vedere pe marginea apelului declarat, însă până la data examinării cererii de apel, nu a fost depusă nicio referință.

Admisibilitatea apelului:

În conformitate cu prevederile art. 236 alin. (1) din Codul administrativ, „*instanţa de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului*".

Potrivit art. 232 alin. (1) din Codul administrativ, „*apelul se depune la instanţa de judecată care a emis hotărârea contestată în termen de 30 de zile de la pronunţarea dispozitivului hotărârii, dacă legea nu stabileşte un termen mai mic. Instanţa de judecată care a emis hotărârea contestată transmite neîntârziat apelul împreună cu dosarul judiciar, după motivarea hotărârii, instanţei de apel*".

Conform art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, „*motivarea apelului se prezintă la instanţa de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanţa de judecată care a emis hotărârea contestată*".

Din materialele cauzei rezultă că dispozitivul hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Râșcani) a fost pronunțat public la 19 noiembrie 2025, iar cererea de apel a fost depusă la 12 decembrie 2025. Astfel, Completul judiciar constată că apelul a fost depus în termenul legal.

În speță, Completul judiciar atestă că apelul depus la 12 decembrie 2025 conține motivele de fapt și de drept pe care acesta se întemeiază.

Potrivit art. 233 alin. (2) din Codul administrativ, „*cererea de apel se semnează de apelant sau de reprezentantul lui legal ori împuternicit*".

Completul judiciar a stabilit că cererea de apel a fost semnată de către însăși apelanta Crețu Galina.

Totodată, se constată că apelanta a prezentat dovada achitării taxei de timbru în sumă de 200 de lei, în conformitate cu prevederile art. 2 din Legea taxei de stat nr. 213 din 31 iulie 2023.

În astfel de circumstanțe, în temeiul reglementărilor prevăzute la art. 232-233, 236 și 241 din Codul administrativ, Completul specializat în materie de contencios administrativ concluzionează despre întrunirea condițiilor de admisibilitate a cererii de apel în cauză, motiv din care se purcede la examinarea apelului în fond.

Argumentele părților în cadrul judecării apelului:

În cadrul ședinței de judecată în instanța de apel, apelanta Crețu Galina, reprezentantul apelantei, avocatul Macar Alexandru și reprezentantul intimatului Comisia de Licențiere a Activității Notariale, fiind legal citați, nu s-au prezentat. Astfel, Completul judiciar, conducându-se de prevederile art. 239 alin. (2) din Codul administrativ, a dispus examinarea cauzei în lipsa participanților la proces, care au fost citați legal cu privire la timpul și locul examinării cauzei.

Aprecierea instanței de apel:

Subsumând punctul de vedere al participanților, normele procesuale și starea de fapt constatată în privința apelului declarat de Crețu Galina, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru conchide că apelul este admisibil spre examinare, dar neîntemeiat, impunându-se soluția de respingere a cererii de apel, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 240 alin. (1) lit. a) din Codul administrativ, „*examinând cererea de apel, instanța de apel adoptă una dintre următoarele decizii: respinge apelul*".

Potrivit art. 219 alin. (1) și (3) din Codul administrativ, „*instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți. Instanța de judecată nu are dreptul să depășească limitele pretențiilor din acțiune, însă, totodată, nu este legată de textul cererilor formulate de participanții la proces*".

În acord cu prevederile art. 225 alin. (1) - (2) din Codul administrativ, „*instanța de judecată nu este competentă să se pronunțe asupra oportunității unui act administrativ. Verificarea exercitării de către autoritatea publică a dreptului discreționar se limitează la faptul dacă autoritatea publică: a) și-a exercitat dreptul discreționar; b) a luat în considerare toate faptele relevante; c) a respectat limitele legale ale dreptului discreționar; d) și-a exercitat dreptul discreționar conform scopului acordat prin lege*".

Conform jurisprudenței CtEDO instanța de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil pornind de la aprecierea rolului determinant al concluziilor sale, are obligația să examineze efectiv problemele esențiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze doar la însuşirea motivelor și concluziilor date de instanţa inferioară (*Hiro Balani v. Spaniei*, nr.18064/91 din 09.12.1994 §27; *Georgiadis v. Greciei* nr.21522/93 din 29.05.1997 §43).

Potrivit recomandărilor avizului nr. 11 din 2008 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE) în atenţia Comitetului de Miniştri al Consiliului Europei privind calitatea hotărârilor judecătoreşti, o motivaţie şi o analiză clară sunt cerinţele fundamentale ale hotărârilor judecătoreşti şi un aspect important al dreptului la un proces echitabil. Pentru a răspunde cerinţelor procesului echitabil,

motivarea ar trebui să evidenţieze, că judecătorul a examinat cu adevărat chestiunile esenţiale ce i-au fost prezentate.

Instanţa de apel menționează că art. 6 din Convenţia Europeană a Drepturilor Omului garantează dreptul justiţiabilului la o hotărâre motivată sub aspectul instituirii obligaţiei instanţelor de judecată de a-şi argumenta hotărârile adoptate din perspectiva unei analize ample a circumstanţelor cauzei. Îndatorirea de a motiva coerent şi unitar hotărârea sub aspectul tuturor cererilor, fără a exista contradicţii între motivare şi dispozitiv, constituie o garanţie pentru justiţiabili, în faţa eventualului arbitrariu judecătoresc, fiind singurul mijloc prin care se dă posibilitatea de a putea exercita un eficient control judiciar.

În opinia Completului judiciar, prima instanţă a ţinut cont de aceste deziderate şi a adoptat o hotărâre bazată pe materialul probator administrat și legislația în vigoare, asigurându-se că toate aspectele relevante au fost analizate cu rigurozitate.

Pe parcursul judecării cauzei s-a constatat că, prin Hotărârea nr. 2 din 2 mai 2024, Comisia de licențiere a activității notariale a stabilit desfășurarea probei scrise a examenului de calificare în profesia de notar pentru data de 5 iunie 2024. Ulterior, prin Hotărârea nr. 1 din 30 mai 2024, a fost aprobată lista candidaților admiși la această probă, printre care și Crețu Galina.

La 5 iunie 2024, Crețu Galina a participat la proba scrisă a examenului, desfășurată în incinta Ministerului Justiției. Lucrarea acesteia a fost identificată prin codul PS29 și supusă evaluării de către membrii Comisiei de licențiere.

Conform centralizatorului notării probei scrise din 11 iunie 2024, pentru răspunsul la primul subiect reclamantei i-au fost acordate 3 puncte, pentru răspunsul la al doilea subiect - 3 puncte, iar pentru răspunsul la al treilea subiect - 2 puncte, punctajul total constituind 8.

Prin Decizia nr. PS29 din 11 iunie 2024, Comisia de licențiere a activității notariale a constatat nepromovarea examenului de calificare în profesia de notar de către Crețu Galina. În motivarea deciziei au fost indicate punctajele obținute și faptul că reclamanta acumulase un punctaj total inferior celui minim necesar pentru promovarea probei scrise, precum și o notă mai mică de 3 la unul dintre subiecte. Decizia a fost comunicată reclamantei la 14 iunie 2024.

La 17 iunie 2024, Crețu Galina a depus o contestație prin care și-a exprimat dezacordul cu rezultatul evaluării și a solicitat reexaminarea lucrării scrise.

În urma examinării contestației, Comisia de contestație a adoptat Decizia nr. 6 din 27 iunie 2024. Potrivit acesteia, răspunsurile la primul și al doilea subiect au fost apreciate cu 4 și, respectiv, 5 puncte, în timp ce nota pentru răspunsul la al treilea subiect a rămas 2. Comisia a explicat că, la primul subiect, partea notarială fusese dezvăluită excelent, însă cadrul juridic relevant nu fusese expus; la al doilea subiect, atât partea notarială, cât și cadrul juridic relevant fuseseră dezvăluite excelent; iar la al treilea subiect, cerințele actului juridic nu fuseseră îndeplinite corect și cadrul juridic relevant nu fusese dezvăluit.

Centralizatorul notării probei scrise întocmit în cadrul examinării contestației consemnează acordarea, de către fiecare dintre cei cinci membri ai Comisiei de contestație, a punctajelor de 4, 5 și 2, în total 11 puncte, cu mențiunea privind obținerea unei note mai mici de 3 la unul dintre subiecte.

Prin Hotărârea nr. 1 din 27 iunie 2024, Comisia de contestație a aprobat rezultatele examinării contestațiilor formulate asupra primei etape a examenului. În privința reclamantei, punctajul probei scrise a fost majorat de la 8 la 11, însă a fost menținut rezultatul nepromovării, având în vedere nota mai mică de 3 obținută la unul dintre subiecte.

La 1 iulie 2024, Crețu Galina a adresat Comisiei de licențiere o solicitare, înregistrată cu nr. 103, prin care a cerut revizuirea repetată a lucrării și a punctajului acordat, precum și admiterea la etapa a doua a examenului.

Ulterior, la 9 iulie 2024, reclamanta a depus cererea prealabilă nr. 10341, solicitând anularea Deciziei nr. PS29 din 11 iunie 2024, reevaluarea obiectivă a lucrării scrise și emiterea unei decizii de promovare a probei scrise cu nota 11,00, conform aprecierii Comisiei de contestație.

Prin răspunsul vicepreședintelui Comisiei de licențiere din 24 iulie 2024, solicitarea din 1 iulie 2024 și cererea prealabilă din 9 iulie 2024 au fost lăsate fără examinare, fiind indicată posibilitatea contestării deciziei în instanța de contencios administrativ, fără parcurgerea unei proceduri prealabile suplimentare.

În aceste circumstanțe, la 29 iulie 2024, Crețu Galina a sesizat Judecătoria Chișinău cu prezenta acțiune în contencios administrativ, solicitând anularea Deciziei Comisiei de licențiere a activității notariale nr. PS29 din 11 iunie 2024 și obligarea autorității să emită un act administrativ individual favorabil privind promovarea probei scrise cu nota 11,00.

Prima instanță, fiind învestită cu judecarea prezentei cauze, a respins acțiunea în contencios administrativ.

Completul specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru, analizând legalitatea hotărârii pronunţate în raport cu prevederile art. 225, art. 239 - 241 din Codul administrativ, constată că aceasta urmează a fi menţinută, or, instanţa de fond, corect a elucidat şi constatat circumstanţele cauzei, a verificat şi apreciat obiectiv, probele prezente la materialele cauzei, stabilind corect circumstanțele de fapt și aplicând corect legislația pertinentă ce guvernează raportul litigios.

Admisibilitatea acțiunii.

În conformitate cu art. 3 din Codul administrativ, „*legislația administrativă are drept scop reglementarea procedurii de înfăptuire a activității administrative și a controlului judecătoresc asupra acesteia, în vederea asigurării respectării drepturilor și a libertăților prevăzute de lege ale persoanelor fizice și juridice, ținându-se cont de interesul public și de regulile statului de drept*”.

Articolul 5 din Codul administrativ, prevede că „*activitatea administrativă reprezintă totalitatea actelor administrative individuale şi normative, a contractelor administrative, a actelor reale, precum şi a operaţiunilor administrative realizate de autorităţile publice în regim de putere publică, prin care se organizează aplicarea legii şi se aplică nemijlocit legea*”.

Potrivit art. 20 din Codul administrativ, „*dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acţiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanţele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod*”.

Conform art. 206 alin.(1) lit. b) din Codul administrativ, „*o acțiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru: b) obligarea autorității publice să emită un act administrativ individual (acțiune în obligare)”.*

Din punctul de vedere al felului acțiunii în contencios administrativ, raportat la revendicările formulate, Completul judiciar constată că acțiunea înaintată de Crețu Galina constituie o acțiune în obligare, întrucât finalitatea urmărită de reclamantă este emiterea de către Comisia de licențiere a activității notariale a unui act administrativ individual favorabil, prin care să se constate promovarea probei scrise a examenului de calificare în profesia de notar cu nota 11,00, conform aprecierii Comisiei de contestație.

Conform art. 191 alin. (1) din Codul administrativ, „*cu excepţia cazurilor prevăzute la alin.(2) şi (3), judecătoriile soluţionează în fond toate acţiunile în contencios administrativ*”.

În acord cu prevederile art. 196 alin. (1) din Codul administrativ, „*acţiunea în contencios administrativ se depune la instanţa de judecată în a cărei rază teritorială îşi are sediul autoritatea publică care a desfăşurat activitatea administrativă contestată, dacă legea nu prevede altfel*”.

Astfel, ținând cont de obiectul acțiunii și având în vedere prevederile art. 191 alin. (1) din Codul administrativ, examinarea prezentei cauze ține de competența Judecătoriei Chișinău (sediul Râșcani), or, obiectul acesteia nu se regăsește în excepțiile de la alin. (2) și (3) ale art.191 din Codul administrativ.

Prin urmare, acțiunea în contencios administrativ a fost înaintată de reclamanta Crețu Galina cu respectarea competenței jurisdicționale materiale și teritoriale.

Conform art. 10 alin. (1) din Codul administrativ, „*actul administrativ individual este orice dispoziţie, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin naşterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public*”.

Articolul 11 alin. (1) lit. a) și (2) din Codul administrativ, prescrie că, „*actele administrative individuale pot fi: a) acte defavorabile - actele care impun destinatarilor lor obligaţii, sancţiuni, sarcini sau afectează drepturile/interesele*

legitime ale persoanelor ori care resping, în tot sau în parte, acordarea avantajului solicitat. Destinatarul unui act administrativ individual este doar persoana către care actul administrativ se îndreaptă. Terţii, ale căror drepturi sunt afectate de actul administrativ individual, nu sunt destinatarii acestuia".

Conform art. 53 alin.(1) din Constituție, „*persoana vătămată într-un drept al său de o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluţionarea în termenul legal a unei cereri, este îndreptăţită să obţină recunoaşterea dreptului pretins, anularea actului şi repararea pagubei*".

În conformitate cu art. 17 din Codul administrativ, „*drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă*".

În accepţiunea art. 39 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, „*controlul judecătoresc al activității administrative este garantat și nu poate fi îngrădit. Orice persoană care revendică un drept vătămat de către o autoritate publică în sensul art. 17 sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri se poate adresa instanței de judecată competente*".

Potrivit art. 189 alin. (1) din Codul administrativ, „*orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorităţi publice poate înainta o acţiune în contencios administrativ*".

În speță, Decizia Comisiei de licențiere a activității notariale nr. PS29 din 11 iunie 2024 privind nepromovarea examenului de calificare în profesia de notar reprezintă un act administrativ individual defavorabil reclamantei Crețu Galina, deoarece, prin aceasta, autoritatea publică a soluționat cazul individual al reclamantei în domeniul dreptului public, constatând nepromovarea probei scrise și împiedicând, în consecință, accesul acesteia la etapa următoare a examenului. Actul contestat produce nemijlocit efecte juridice asupra situației reclamantei, în calitate de destinatar, prin refuzul recunoașterii promovării probei scrise, rezultat juridic pe care aceasta îl revendică.

Completul judiciar reține că, prin acțiunea depusă, Crețu Galina a revendicat apărarea, pe calea controlului judecătoresc, a unui drept în sensul art. 17 din Codul administrativ, și anume, dreptul la evaluarea lucrării sale în cadrul examenului de calificare în profesia de notar cu respectarea regulilor legale de organizare, desfășurare și apreciere a rezultatelor, precum și la recunoașterea promovării probei scrise în cazul întrunirii condițiilor regulamentare. Corespunzător, condiția revendicării unui drept legitim, în conformitate cu art. 39 din Codul administrativ, este întrunită.

În conformitate cu art. 19 din Codul administrativ, „*cererea prealabilă este instituţia care oferă o cale de soluţionare prejudiciară a litigiilor administrative*".

Potrivit art. 162 din Codul administrativ, „*(1) Procedura prealabilă urmăreşte scopul de a verifica legalitatea actelor administrative individuale. (2) Dacă autoritatea publică nu soluţionează petiţia în termenele prevăzute de prezentul cod,*

persoana afectată este în drept să depună cerere prealabilă. (3) Cererea prealabilă poate fi îndreptată spre: a) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual ilegal sau nul; b) emiterea unui act administrativ individual".

Conform art. 165 alin. (1) din Codul administrativ, „*(1) Cererea prealabilă se depune în termen de 30 de zile de la comunicarea sau notificarea actului administrativ individual ori a respingerii petiţiei. Dacă autoritatea publică nu soluţionează cererea în termenul prevăzut de prezentul cod, cererea prealabilă poate fi depusă în decursul unui an de la expirarea termenului*".

Potrivit art. 208 alin. (1) și (3) din Codul administrativ, „*(1) Până la înaintarea acţiunii în contencios administrativ se va respecta procedura prealabilă, cu excepţiile prevăzute de lege. (3) Dacă procedura prealabilă nu este prevăzută de lege, acţiunea în obligare se admite numai în cazul în care reclamantul a depus anterior la autoritatea publică competentă o cerere de emitere a actului administrativ individual*".

După cum rezultă din materialele cauzei elucidate anterior, până la înaintarea acțiunii în contencios administrativ, reclamanta Crețu Galina a contestat, la 17 iunie 2024, rezultatul probei scrise a examenului de calificare în profesia de notar, contestația fiind examinată de Comisia de contestație la 27 iunie 2024. Ulterior, la 1 iulie 2024, reclamanta a solicitat Comisiei de licențiere revizuirea repetată a lucrării și admiterea la proba verbală, iar la 9 iulie 2024 a depus o cerere prealabilă prin care a solicitat anularea Deciziei nr. PS29 din 11 iunie 2024 și emiterea unei decizii favorabile de promovare a probei scrise cu nota 11,00.

Completul judiciar constată că cererea prealabilă din 9 iulie 2024 a fost depusă în interiorul termenului de 30 de zile de la comunicarea, la 14 iunie 2024, a actului administrativ individual contestat. Prin răspunsul din 24 iulie 2024, autoritatea a lăsat fără examinare această cerere și solicitarea din 1 iulie 2024, indicând posibilitatea contestării deciziei direct în instanța de contencios administrativ.

În acelaşi timp, art. 209 alin. (1) lit. a) din Codul administrativ, stipulează că „*acţiunea în contestare şi acţiunea în obligare se înaintează în decurs de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel. Acest termen începe să curgă de la data comunicării sau notificării deciziei cu privire la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut de prezentul cod pentru soluţionarea acesteia*".

La caz, Completul judiciar constată că răspunsul prin care cererea prealabilă a reclamantei a fost lăsată fără examinare a fost emis la 24 iulie 2024, iar acțiunea în contencios administrativ a fost înaintată la 29 iulie 2024. Prin urmare, chiar raportând începutul curgerii termenului la data emiterii răspunsului, acțiunea a fost depusă în interiorul termenului de 30 de zile prevăzut de art. 209 alin. (1) lit. a) din Codul administrativ, fără a fi necesară stabilirea unei date ulterioare de comunicare pentru constatarea respectării acestuia.

Astfel, coroborând prevederile normelor legale citate anterior, cu circumstanțele de fapt ale cauzei, Completul judiciar statuează că, reclamanta Crețu

Galina este subiect de sesizare a instanței de contencios administrativ, a respectat procedura de adresare în instanța de judecată, precum și termenul de depunere a acțiunii în instanța de judecată, iar acțiunea depusă nu este exceptată de la controlul judiciar, prin urmare motive de inadmisibilitate a acțiunii în conformitate cu prevederile art. 207 alin. (2) din Codul administrativ, la caz nu sunt, din care considerente, instanța de fond corect a conchis asupra întrunirii condițiilor de admisibilitate a acțiunii.

Cu referire la fondul acțiunii.

Potrivit art. 224 alin. (1) lit. b) și f) din Codul administrativ, *„examinând acțiunea în contencios administrativ în fond, instanța de judecată adoptă una dintre următoarele hotărâri: b) în baza unei acțiuni în obligare, anulează în tot sau în parte actul administrativ individual de respingere a solicitării sau o eventuală decizie adoptată în procedura prealabilă și obligă autoritatea publică să emită un act administrativ individual, dacă revendicarea pretenției reclamantului de emitere a actului este întemeiată;* ***f) respinge acțiunea ca fiind neîntemeiată, dacă nu sînt îndeplinite condițiile de adoptare a unei hotărîri prevăzute la lit.a)–e). ”.***

Conform art. 93 alin. (1) din Codul administrativ, *„fiecare participant probează faptele pe care își întemeiază pretenția*”.

La acest capitol se reține și dispozițiile art. 22 alin. (1), coroborat cu art. 219 alin. (1) din Codul administrativ, care stipulează că *„instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu, în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți*”.

În cele ce succed, Completul judiciar reiterează că reclamanta Crețu Galina, înaintând prezenta acțiune, a solicitat anularea Deciziei Comisiei de licențiere a activității notariale nr. PS29 din 11 iunie 2024 privind nepromovarea examenului de calificare în profesia de notar și obligarea autorității să emită un act administrativ individual favorabil privind promovarea probei scrise cu nota 11,00, conform aprecierii Comisiei de contestație.

Cu raportare la spața în cauză, Completul specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ al Curții de Apel Centru reține că, potrivit art. 21 alin. (1) și (3) din Legea nr. 69 din 14 aprilie 2016 cu privire la organizarea activității notarilor (în redacția în vigoare la data emiterii actului administrativ contestat - 11 iunie 2024), *„(1) Persoana care a finalizat stagiul profesional susţine un examen de calificare în profesia de notar în faţa Comisiei de licenţiere. […] (3) Modul de desfășurare a examenului de calificare în profesia de notar și de contestare a rezultatelor acestuia este stabilit de Ministerul Justiţiei, cu consultarea Camerei Notariale”*.

Conform art. 21 alin. (6) și (7) din aceeași lege (în redacția în vigoare la data emiterii actului administrativ contestat – 11 iunie 2024), *„(6) Rezultatele examenului*

de calificare în profesia de notar sînt aprobate printr-o hotărîre a Comisiei de licenţiere, care se aduce la cunoştinţa persoanelor participante la examen în termen de 5 zile lucrătoare de la data susţinerii examenului şi se publică pe paginile web oficiale ale Camerei Notariale şi Ministerului Justiţiei. (7) Hotărîrea Comisiei de licenţiere poate fi contestată în instanţa de judecată în condiţiile legii. Nu pot fi contestate în instanță notele acordate de către Comisia de licențiere și de către membrii Comisiei”.

În aplicarea dispozițiilor legale menționate, prin Ordinul ministrului justiției nr. 631 din 7 august 2017 a fost aprobat Regulamentul privind modul de desfășurare a examenului de calificare în profesia de notar și de contestare a rezultatelor acestuia.

Potrivit pct. 52 din Regulamentul menționat (în redacția aplicabilă evaluării probei scrise din 5 iunie 2024 și emiterii actului administrativ contestat din 11 iunie 2024), *„Evaluarea răspunsurilor candidaților la proba scrisă și verbală se face după finalizarea etapei respective a examenului. Evaluarea răspunsurilor la fiecare subiect al probelor scrise şi verbală se realizează separat cu aplicarea scării de notare de la 1 la 5. Fiecare membru al Comisiei de licenţiere prezent la şedinţă aplică semnătura pe fiecare pagină a lucrării verificate și trece în borderoul de notare, prevăzut la anexa nr. 2, nota de evaluare a răspunsului la fiecare subiect, precum şi punctajul total acumulat, rezultând din suma notelor de evaluare a răspunsului la fiecare subiect”*.

Conform pct. 59 din același Regulament (în redacția în vigoare la data emiterii actului administrativ contestat - 11 iunie 2024), *„Nota finală minimă de promovare a examenului este 20,00, cu condiţia ca nota obţinută la fiecare subiect a examenului nu este mai mică de 3,00, iar nota la proba scrisă nu este mai mică de 10,00. În cazul în care candidatul obține la un subiect dintr-o probă a examenului o notă mai mică de 3,00 sau la proba scrisă o notă mai mică de 10,00, în privința acestuia Comisia de licențiere adoptă o decizie de nepromovare a examenului după finalizarea evaluării răspunsurilor la proba respectivă și întocmirea centralizatorului comun al notării probei respective, potrivit prevederilor pct. 55”*.

Potrivit pct. 61 din Regulamentul menționat (în redacția în vigoare la data emiterii actului administrativ contestat – 11 iunie 2024), *„Pentru fiecare candidat care nu a promovat examenul, Comisia de licenţiere întocmeşte separat o decizie motivată de nepromovare a examenului, în care se indică: 1) data emiterii; 2) numele, prenumele membrilor Comisiei de licenţiere prezenţi la examen; 3) numele, prenumele candidatului care nu a promovat examenul; 4) motivele pentru care candidatul nu a promovat examenul”*.

În conformitate cu pct. 72 din același Regulament (în redacția aplicabilă la data soluționării contestației reclamantei - 27 iunie 2024), *„Comisia de contestaţie analizează contestaţiile depuse şi reexaminează lucrările la proba scrisă şi răspunsurile la proba verbală, conform aceloraşi reguli privind procedura de evaluare a rezultatelor examenului”*.

Potrivit pct. 73 din Regulament (în redacția aplicabilă la data soluționării contestației reclamantei - 27 iunie 2024), *„La reevaluarea lucrărilor la proba scrisă şi răspunsurilor la proba verbală, Comisia de contestaţie nu poate micşora nota iniţial obţinută de candidat. Orice modificare a notei urmează a fi justificată şi expusă în decizia motivată a Comisiei de contestaţie”*.

Conform pct. 74 din Regulament (în redacția aplicabilă la data soluționării contestației reclamantei - 27 iunie 2024), *„Nota la proba scrisă şi, după caz, nota la proba verbală, după soluţionarea contestaţiei reprezintă media aritmetică a notelor acordate de către fiecare membru al Comisiei de contestaţie. Prevederile Capitolului IV se aplică în mod corespunzător”*.

Totodată, conform art. 16 alin. (1) și (2) din Codul administrativ al Republicii Moldova nr. 116 din 19 iulie 2018 (în redacția în vigoare la data emiterii actului administrativ contestat - 11 iunie 2024), *„(1) Dreptul discreționar al autorității publice reprezintă posibilitatea acesteia de a opta între mai multe soluții posibile corespunzătoare scopului legii atunci cînd aplică o dispoziție legală. (2) Exercitarea dreptului discreționar nu permite desfășurarea unei activități administrative arbitrare”*.

În conformitate cu art. 118 alin. (1) și (3) din Codul administrativ (în redacția în vigoare la data emiterii actului administrativ contestat - 11 iunie 2024), *„(1) Motivarea este operațiunea administrativă prin care se expun considerentele care justifică emiterea unui act administrativ individual. În motivare se indică temeiurile esențiale de drept și de fapt pe care le-a luat în considerare autoritatea publică pentru decizia sa. Din motivarea deciziilor discreționare trebuie să poată fi recunoscute și punctele de vedere din care autoritatea publică a reieșit la exercitarea dreptului discreționar. Motivarea trebuie să se refere și la argumentele expuse în cadrul audierii. […] (3) Motivarea completă este obligatorie, este parte integrantă a actului administrativ individual și condiționează legalitatea acestuia”*.

Potrivit art. 225 alin. (1) și (2) din Codul administrativ (în redacția aplicabilă examinării judiciare a cauzei), *„(1) Instanța de judecată nu este competentă să se pronunțe asupra oportunității unui act administrativ. (2) Verificarea exercitării de către autoritatea publică a dreptului discreționar se limitează la faptul dacă autoritatea publică: a) și-a exercitat dreptul discreționar; b) a luat în considerare toate faptele relevante; c) a respectat limitele legale ale dreptului discreționar; d) și-a exercitat dreptul discreționar conform scopului acordat prin lege”*.

În lumina celor relatate și întru asigurarea unui control judecătoresc efectiv asupra activității administrative contestate, Completul judiciar, examinând circumstanțele cauzei în raport cu pretențiile formulate și criticile invocate în apel, reține că soluția primei instanțe de respingere a acțiunii este întemeiată, pentru considerentele expuse în continuare.

Completul judiciar subliniază că obiectul prezentei acțiuni în obligare presupune verificarea existenței unui drept al reclamantei la emiterea actului

administrativ individual favorabil solicitat. În consecință, pentru admiterea pretenției privind recunoașterea promovării probei scrise, este necesar să rezulte că reclamanta întrunește condițiile legale și regulamentare care impun autorității adoptarea unei asemenea decizii. Dezacordul cu evaluarea inițială și majorarea ulterioară a punctajului trebuie examinate în legătură cu aceste condiții, fără a atribui reevaluării efecte juridice pe care normele aplicabile nu le prevăd.

La acest capitol, prima instanță a constatat corect împrejurarea determinantă pentru soluționarea litigiului, și anume că reclamanta a obținut la subiectul al treilea al probei scrise nota 2, inferioară pragului regulamentar de 3, iar această notă a fost menținută și în urma examinării contestației. Astfel, evaluarea inițială a consemnat notele 3, 3 și 2, în total 8 puncte, în timp ce reevaluarea a stabilit notele 4, 5 și 2, în total 11 puncte. Modificarea punctajului total a rezultat exclusiv din majorarea notelor pentru primele două subiecte.

Or, potrivit pct. 59 din Regulament, promovarea probei scrise presupune întrunirea cumulativă a condiției privind punctajul minim la această probă și a condiției privind nota minimă la fiecare subiect. Acumularea unui punctaj total de cel puțin 10 nu înlătură consecința obținerii unei note mai mici de 3 la unul dintre subiecte. Norma stabilește expres că o asemenea notă constituie temei pentru adoptarea deciziei de nepromovare.

Prin urmare, argumentul apelantei potrivit căruia punctajul de 11 ar impune recunoașterea promovării probei scrise se bazează pe examinarea izolată a pragului total și omite condiția distinctă referitoare la fiecare subiect. Chiar valorificând integral aprecierea Comisiei de contestație invocată de reclamantă în susținerea acțiunii, rezultatul de 4, 5 și 2 nu întrunește toate cerințele regulamentare pentru promovare. Notele mai mari acordate la primele două subiecte nu pot compensa nota insuficientă la subiectul al treilea, întrucât Regulamentul nu instituie un asemenea mecanism de compensare.

În acest context, menținerea rezultatului nepromovării nu constituie o ignorare a punctajului majorat. Comisia de contestație a recunoscut necesitatea modificării aprecierii primelor două răspunsuri, însă a menținut aprecierea negativă a celui de-al treilea. Efectul acestei reevaluări trebuie determinat prin aplicarea tuturor condițiilor de promovare, iar nu exclusiv prin raportarea sumei notelor la pragul de 10 puncte.

Cu referire la creșterea punctajului de la 8 la 11, reprezentând 37,5% în raport cu punctajul inițial, Completul judiciar reține că aceasta confirmă existența unei diferențe de apreciere asupra primelor două răspunsuri, diferență corectată în cadrul procedurii de contestare. Totuși, procentul invocat nu demonstrează, prin el însuși, că răspunsul la subiectul al treilea trebuia apreciat cu cel puțin 3 puncte și nici că reclamanta dobândise dreptul la promovarea probei.

Semnificația juridică a modificării trebuie stabilită prin examinarea răspunsurilor și a motivelor reevaluării la fiecare subiect. În speță, nota care împiedică promovarea a rămas aceeași în ambele evaluări. Prin urmare, din

majorarea punctajului total nu poate fi dedusă automat nelegalitatea menținerii rezultatului nepromovării sau existența obligației de emitere a actului favorabil solicitat.

Totodată, Completul judiciar conchide că din Decizia Comisiei de contestație nr. 6 din 27 iunie 2024 rezultă explicațiile care au fundamentat reevaluarea. La primul subiect, comisia a apreciat favorabil partea notarială, reținând însă neexpunerea cadrului juridic relevant; la al doilea subiect, a apreciat favorabil atât partea notarială, cât și cadrul juridic; la al treilea subiect, a constatat că cerințele actului juridic nu au fost îndeplinite corect și că partea referitoare la cadrul juridic relevant nu a fost expusă.

Aceste explicații trebuie examinate împreună cu centralizatorul întocmit în procedura de contestare, în care fiecare dintre cei cinci membri a consemnat notele 4, 5 și 2, punctajul total de 11 și mențiunea privind nota mai mică de 3 la unul dintre subiecte. Rezultă astfel că menținerea nepromovării are un fundament identificabil, legat de insuficiența răspunsului la subiectul al treilea și de condiția expresă de promovare.

Completul judiciar precizează că identificarea acestui fundament nu echivalează cu înlocuirea motivării comisiei printr-o apreciere proprie a lucrării. Instanța verifică existența explicațiilor, concordanța lor cu rezultatul consemnat și consecința juridică prevăzută de Regulament. Ea nu atribuie o altă notă răspunsului și nu stabilește, în locul evaluatorilor, nivelul cunoștințelor profesionale demonstrate de candidat.

În același sens, susținerea apelantei potrivit căreia lucrarea sa conținea elementele necesare întocmirii actelor notariale reprezintă un dezacord cu aprecierea profesională realizată de comisii. Invocarea absenței unei forme unice de redactare nu înlătură obligația candidatului de a respecta cerințele juridice ale actului solicitat și de a identifica cadrul normativ relevant. Potrivit explicațiilor Comisiei de contestație, aprecierea subiectului al treilea a vizat aceste cerințe, iar nu simpla preferință a evaluatorilor pentru o anumită formulare sau prezentare a răspunsului.

Referitor la limitele controlului judecătoresc, Completul judiciar reține că art. 21 alin. (7) din Legea nr. 69/2016 și art. 225 din Codul administrativ trebuie aplicate astfel încât să fie asigurată verificarea legalității procedurii, a motivării și a respectării limitelor competenței autorității. Aceste dispoziții nu permit respingerea, fără examinare, a criticilor privind arbitrarul, imparțialitatea sau respectarea regulilor de evaluare. În același timp, controlul de legalitate nu transformă instanța într-o comisie de examinare și nu îi conferă competența de a atribui punctaje pe baza propriei aprecieri asupra cunoștințelor candidatului.

Prin urmare, prima instanță a reținut corect imposibilitatea substituirii evaluatorilor de către instanță. Acest considerent trebuie însă înțeles în legătură cu obligația de examinare a criticilor de legalitate, iar nu ca o excludere generală a controlului asupra activității administrative desfășurate în cadrul examenului.

Cu privire la identitatea notelor acordate de membrii Comisiei de licențiere, Completul judiciar constată că această împrejurare, luată separat, nu demonstrează caracterul fictiv sau colectiv al evaluării. Aplicarea acelorași criterii unei lucrări poate conduce la aprecieri concordante. Obligația evaluării individuale nu presupune obligația evaluatorilor de a acorda note diferite și nici de a utiliza fracțiuni pentru a demonstra independența aprecierii lor.

De altfel, și în cadrul reevaluării invocate de apelantă ca fiind corectă, membrii Comisiei de contestație au acordat aceleași note la fiecare subiect. Această concordanță nu constituie dovada respectării tuturor formalităților procedurale, dar evidențiază faptul că identitatea punctajelor nu poate fi tratată, prin ea însăși, drept probă a unei evaluări arbitrare. Verificarea respectării pct. 52 din Regulament privește documentele și operațiunile concrete de evaluare, distinct de simpla coincidență a notelor.

În ceea ce privește pretinsa încălcare a egalității de tratament, comparația cu situația altor candidați trebuie realizată prin raportare la circumstanțele relevante ale fiecărui caz. Participarea la aceeași sesiune de examen și majorarea punctajului după contestație nu sunt suficiente pentru a demonstra identitatea situațiilor juridice. Sunt relevante, între altele, notele la fiecare subiect, întrunirea condițiilor de promovare, natura actului asupra căruia autoritatea a intervenit și motivele intervenției respective.

În cazul reclamantei, obstacolul pentru promovare îl constituie nota de 2 la subiectul al treilea, menținută după reevaluare. Apelanta nu poate deduce dreptul la emiterea unei decizii de promovare exclusiv din faptul că autoritatea a revocat sau a anulat acte privind alți candidați. Competența autorității de a interveni asupra propriilor acte nu echivalează cu obligația de a adopta aceeași soluție în toate cazurile, independent de situația de fapt și de condițiile legale aplicabile.

Nici referirea la Hotărârea Comisiei de licențiere nr. 1 din 8 august 2024 nu demonstrează că reclamanta trebuia declarată promovată. Intervenția asupra rezultatelor altor candidați și eventualele vicii ale procedurilor care îi priveau trebuie diferențiate de problema examinată în prezenta cauză: dacă evaluarea reclamantei, inclusiv rezultatul contestației sale, impunea emiterea actului favorabil solicitat. Anularea unor rezultate de examen nu reprezintă, prin natura sa, recunoașterea promovării și nu poate produce automat un asemenea efect în privința reclamantei.

Cu referire la reevaluarea ulterioară a lucrării candidatului Cheșcu Sergiu, Completul judiciar reține că legalitatea unei asemenea intervenții trebuie apreciată în raport cu împrejurările și temeiurile proprii acelei proceduri. Chiar existența unei abateri în soluționarea situației altui candidat nu ar conferi reclamantei un drept la promovare cu nerespectarea condițiilor regulamentare. Totodată, în cazul reclamantei, contestația depusă la 17 iunie 2024 a fost examinată, iar punctajul a fost majorat, astfel încât nu se poate susține că acesteia i-a fost refuzată orice posibilitate de reevaluare.

Referitor la lăsarea fără examinare a solicitării din 1 iulie 2024 și a cererii prealabile din 9 iulie 2024, Completul judiciar distinge între conduita autorității în soluționarea acestor cereri și existența dreptului material revendicat. Eventualele deficiențe ale răspunsului din 24 iulie 2024 nu suplinesc condițiile de promovare și nu permit instanței să constate îndeplinirea lor în lipsa unui rezultat corespunzător al evaluării. Reclamantei i-a fost recunoscut accesul la examinarea judiciară a pretențiilor sale, iar soluționarea fondului presupune verificarea temeiniciei acestora, independent de refuzul autorității de a efectua o examinare administrativă suplimentară.

În ceea ce privește argumentul privind ierarhia actelor normative, Completul judiciar reține că Regulamentul a fost adoptat în executarea competenței atribuite Ministerului Justiției prin art. 21 alin. (3) din Legea nr. 69/2016. Stabilirea unor condiții de evaluare și promovare se înscrie în reglementarea modului de desfășurare a examenului. Aplicarea acestor condiții nu poate fi considerată contrară legii numai pentru că alte examene sau concursuri profesionale utilizează reguli diferite.

Comparația cu procedura examenului de bacalaureat ori cu un concurs pentru ocuparea unei alte funcții nu justifică preluarea mecanismelor de evaluare din acele proceduri. Fiecare procedură este guvernată de cadrul său normativ, iar similitudinea scopului general de verificare a competențelor nu determină identitatea regulilor privind punctajele, contestațiile și promovarea.

Nici procentul prezentat de apelantă drept o marjă medie de eroare de 41,86% nu demonstrează, fără examinarea lucrărilor și a motivelor modificării fiecărei note, existența unui viciu care să impună declararea sa ca promovată. Un calcul agregat al diferențelor dintre punctaje nu identifică natura erorilor, subiectele afectate și consecințele lor asupra fiecărui rezultat individual.

Completul judiciar reține, de asemenea, că cerința de minimum 3 puncte la fiecare subiect urmărește verificarea unui nivel minim de pregătire în toate componentele probei. Aplicarea acestei cerințe are legătură cu scopul examenului de calificare și nu reprezintă o sancțiune suplimentară impusă candidatului. Autoritatea nu dispune de libertatea de a înlătura condiția respectivă numai pentru că punctajul obținut la celelalte subiecte este mai mare.

În consecință, invocarea proporționalității și a rezonabilității nu permite recunoașterea promovării prin omiterea unei cerințe exprese. Aceste principii impun verificarea legalității și justificării evaluării, însă nu constituie un temei pentru compensarea judiciară a unei note insuficiente prin punctajele acordate la alte subiecte.

În privința securității raporturilor juridice, punctajul de 11 stabilit în procedura de contestare nu putea crea, prin el însuși, o așteptare legitimă de promovare, întrucât aceeași procedură a consemnat menținerea notei de 2 la subiectul al treilea și a rezultatului nepromovării. Situația reclamantei trebuie apreciată în raport cu

întregul conținut al deciziei și al centralizatorului, fără izolarea elementului favorabil privind suma notelor.

Referitor la susținerea că instanța nu ar fi oferit un remediu efectiv, Completul judiciar subliniază că efectivitatea controlului presupune examinarea reală a criticilor relevante și posibilitatea înlăturării încălcărilor constatate. Aceasta nu presupune admiterea obligatorie a cererii și nici recunoașterea unui drept la promovare în absența condițiilor prevăzute de normele aplicabile. În speță, pretenția de emitere a actului favorabil este examinată prin raportare la rezultatele ambelor evaluări și la condiția care a determinat menținerea nepromovării.

Totodată, Completul judiciar precizează că pct. 74 din Regulament privește media notelor acordate de membrii Comisiei de contestație. În consecință, această dispoziție nu justifică, singură, calcularea mediei dintre punctajul de 8 acordat de Comisia de licențiere și punctajul de 11 acordat în procedura de contestare. Menținerea soluției în prezenta cauză nu depinde însă de considerentul primei instanțe referitor la rezultatul de 9,50, întrucât nota de 2 la subiectul al treilea constituie un impediment distinct pentru promovare, inclusiv dacă se ia în considerare punctajul total de 11 invocat de reclamantă.

În aceste circumstanțe, majorarea punctajului pentru primele două subiecte nu impune anularea rezultatului nepromovării și declararea reclamantei ca promovată. Condiția privind nota minimă la fiecare subiect a rămas neîndeplinită după examinarea contestației, astfel încât nu sunt întrunite premisele obligării autorității la emiterea deciziei favorabile revendicate, în sensul art. 224 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ. Prin urmare, soluția de respingere a acțiunii ca neîntemeiată urmează a fi menținută.

În susținerea delimitării controlului de legalitate de reevaluarea cunoștințelor profesionale, Completul judiciar reține jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului în cauza *San Juan împotriva Franței* (cererea nr. 43956/98, decizia de inadmisibilitate din 28 februarie 2002). Curtea a apreciat că evaluarea cunoștințelor și a experienței necesare exercitării unei profesii este asemănătoare unui examen școlar sau universitar și se îndepărtează de funcția judiciară obișnuită, astfel încât garanțiile art. 6 § 1 din Convenție nu acoperă dezacordurile privind o asemenea apreciere.

Raportând această distincție la circumstanțele speței, Completul judiciar subliniază că instanța verifică respectarea procedurii de examinare, aplicarea criteriilor normative, motivarea actelor administrative și absența arbitrariului, fără a se substitui comisiei competente prin acordarea unei note proprii. Jurisprudența menționată nu poate fi interpretată ca excluzând controlul judecătoresc asupra unor eventuale încălcări de legalitate.

În consecință, majorarea punctajului total în urma examinării contestației nu constituie, prin ea însăși, un temei pentru obligarea autorității la emiterea deciziei de promovare. Menținerea notei „2” la subiectul al treilea trebuie raportată la condiția

regulamentară privind nota minimă pentru fiecare subiect, iar pretenția apelantei se examinează prin prisma îndeplinirii tuturor condițiilor legale de promovare, fără ca instanța să transforme dezacordul acesteia cu aprecierea profesională într-o reevaluare judiciară a lucrării.

Sintetizând considerentele expuse, Completul judiciar stabilește că apelul formulat este neîntemeiat, iar hotărârea instanței de fond este legală și întemeiată, motiv pentru care se impune respingerea apelului declarat de Crețu Galina și menținerea fără modificări a hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Râșcani) din 19 noiembrie 2025.

În conformitate cu prevederile art. 240 alin. (1) lit. a), alin. (3) din Codul administrativ și art. 389-390 din Codul de procedură civilă, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru,

D E C I D E :

Apelul declarat de Crețu Galina se respinge.

Se menține hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Râșcani) din 19 noiembrie 2025.

Decizia este executorie de la emitere, însă cu drept de recurs la Curtea Supremă de Justiție. Recursul se depune la Curtea Supremă de Justiţie în termen de două luni.

Preşedintele completului, judecătorul Mîra Ghenadie

Judecătorii Bostan Angela

Ghedrovici Nicolae